

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Naše srednje šole.

II.

(Konec.)

Pa ne samo o paralelkah Slovenskih na obstoječih gimnazijah je deželni zbor kranjski resolucijo sklenil, temveč tudi o kranjski gimnaziji, da od se ona nižja ne samo zopet ustanovi ampak razširi v polno višjo gimnazijo s slovenskim učnim jezikom. Da minister Gauč ni ravno s srečno roko leta 1887. mnogo gimnazij Avstrijskih kar uničiti hotel, pokazalo je pozneje njegovo postopanje, posebno, kar se tiče čeških šol. Da je pa tudi Kranjska gimnazija nepravilno zaprta, vidi se iz navala učencev v Ljubljano, in naj vlada in njeni zastopniki še tako trdijo, da se ta gimnazija ni zaprla iz nedobroželstva ali sovraštva proti Slovencem, mi tega ne moremo verjeti. Kajti bila je to jedina popolnoma narodna gimnazija in tej se je moral vrat zadržati v oni čas, ko so mislili, da s tem se zamori i narodno čustvo i slovanska vzajemnost. Kako puhli so razlogi, ki jih je vladin zastopnik tudi letos navel, in ti imajo biti po njega mnenji realni! V Kranji ni stanovanj za učence, 20—30 učencev v enem razredu je premalo po teh besedah. Zdaj na jedenkrat ni stanovanj, dočim so prej mnogo in mnogo let vsi dijaki (in bilo jih je več kot zdaj) stanovanja imeli. Dalje gospodje ne pomislé, da se učenci veliko laglje nadzirajo v malem mestu tudi izven šole. Ali ne čutijo te potrebe in si predstavljajo, da tam mora biti učenec prepuščen samemu sebi? In slednjič komu iz nas ni znano, da učitelj veliko laglje pozna učence, ako jih je manje, kakor takrat, ko jih je 50—60 v enem razredu.

Učenci se bolj uče, ker vprašani so često in takim načinom stopajo oni s svojimi profesorji v neko ožo, rekel, bi prijateljsko zvezo.

Torej istinitih razlogov za opuščanje tej gimnaziji ni; nasprotno koliko revnih učencev bi lahko v Kranji svoje učenje končalo, česar pa v Ljubljani ne morejo, ker je življenje predrago in mesto predaleč.

Do zdaj smo objašnjali terjatve naroda Slovenskega, in kazali, da so opravičene. Na konec moramo še ugovore naših nasprotnikov omeniti in njih slabost pojasniti.

Navadno se govori, da Slovenci morajo znati nemški jezik, ker to je jezik državni v Avstriji drugo je, da nam se dokazuje, kako slabo bi bilo za našo mladino, ako ne bi znala nemškega jezika, ker s slovenskim ne pridemo daleč. Mi priznajemo važnost nemškega jezika za vsacega Avstrijca in tudi za Slovence, tudi o praktični vrednosti istega mi ne dvomimo in proti učenju njega nismo, ali vse o pravem času in na pravi način. Resno naj se začenja nemški jezik učiti v 1. razredu srednjih šol, ali le na podlagi narodnega, učencu bolj ali manj znanega jezika, ker le na tej podlagi je mogoče dalje zidati. In sicer naj bi se poučeval nemški jezik iz začetka le v slovenskem jeziku, še le potem, ko se stanové učenci sposobnimi razumeti predmet tudi v nemškem jeziku, bi se mogel nemški jezik rabiti, toda vedno naj bi se slovenščina na pomoč jemala za pojasnenje tega, česar ne bi učenci umeli. Kot predmet bi se pa moral nemški jezik resno predavati in strogo vprašati, ne samo slovnica, ampak, kar je glavno berilo bi moralo posebno služiti za pojasnenje slovnice. Mnogo čitati in na pamet učiti bi se morala naša mladina vsako leto in potem se ne bi bilo bati, da ne bi odgovarjala tudi iz nemščine zahtevam učnega načrta. Gimnazija ima nalogo v vseh predmetih dajati navod mladini za daljnje študije. Ako bi se vestno ta metoda čez 8 let opazovala, ni dvomno, da ne bi mogli naši abiturienti vsakovrstne spise delati in potem tudi na univerzi z lahkostjo slediti predavanjem. Kar se pa tiče praktičnega govora v jeziku, vsaki iz nas zna iz lastne skušnje, da tega od učencev, dokler ne stopijo v praktično življenje, zahtevati ne moremo, gladki govor se pridobi samo posredstvom čestih vaj v jeziku, katerega se učiti hočemo.

Vsak kdor je imel priliko občevati na velikih šolah z drugimi Slovani n. pr. s Čehi in Poljaki, ki imajo vže davno narodne srednje šole, mora nam pritrditi, da dijaki teh slovanskih narodov nemška predavanja ravno tako razume in jim slede, kakor drugi, ki so nemško gimnazijo zvršili. Da pa tudi v praktičnem življenju umejo odločno nemški jezik rabiti, nam svedoče govorniki Gregr, Hausner, Smolka in mnogo drugih.

Deželni zbor kranjski.

(XVII. popoludanska seja dne 23. novembra 1889.)

Dr. Papež poroča za upravni odsek o zgradbi stalnega mostu čez reko Savo pri Radečah in nasvetuje: „Deželni zbor izvoli pooblastiti dež. odbor, da stori vse potrebne korake v ta namen, da se izvršitev zgradbe mostu pri Radečah zagotovi kot skupno podjetje z deželo Štajersko, da o tem oziru obravnava z deželnim odborom štajerskim ter da z ozirom na vojaške interese, ki bodo gotovo prišli tu do veljave, prosi deželno vlado, naj izposluje primerno državno podporo.“

Poslanec Žitnik podpira predlog. Predlog se potem vsprejme.

Vrši se potem volitev v deželni odbor, o kateri smo nadrobno poročali,

Poslanec Kavčič poroča za upravni odsek o prošnji županstva Št. Peter za podporo za uravnavo Pivke. Poročevalec obširno naglašava veliko potrebo uravnave in upa, da bode tudi vlada isto pospeševala, zato nasvetuje, da se deželnemu odboru izroči prošnja z naročilom, da pošlje tehniko, ki naj napravi načrt, in v prihodnjem zasedanju stavijo naj se potem nasveti. Predlog se vsprejme.

Poslanec Stegnar poroča za odsek za letno poročilo deželnega odbora o predlogu poslanca Pakiža zastran znižanja opominarine pri izterjevanju cesarskih davkov, ker je izrekel Pakiž željo, naj se opominarina zniža na 5 kr. oziroma 10 kr., in naj se ne računi več po 20 kr., da ne bodo opominarine za izterjevanje davkov iznašale za Kranjsko velike svote 35.911 gl., ki je, kakor odsek prizna, res velika. Vlada je pri vsaki priliki pripravljena znižati te stroške, tako se je izjavil zastopnik dež. finančne uprave, ki je bil v odseku navzoč in ne išče nikakega dobička. Leta 1877 opominjano je bilo za plačevanje davkov 145.000 strank, leta 1888 že 125.000 strank. To je tudi nekoliko trdovratnosti in malomarnosti vmes, ko se v prvi vrsti mej opominjane ne štejejo mali obrtniki. Vlada še pri vsaki priliki uvaža položaj in dovoli olajšave, a popolnem opustiti opominarine ne more, kajti treba je plačati 32 eksekutorjev po 600 gld. na leto. Mnogo sicer

LISTEK

Blóдне duše.

Roman.

Češki spisal Václav Beneš-Třebizský, preložil I. Gornik.

Drugi del.

(Dalje.)

XI.

Nad Svetogothardsko dolinico so vrhovi stoletnih hrastov popolnoma onemeli. Kar je Refunda odšel, ganila se ni v njih niti vejica. Tako molči človek, kedar stoji pred sodnjim stolom, sodnik jemlje v roko popir, popravlja si očala, da bi z jednozvokim glasom prečital razsodbo... Z novim jutrom vzletali so tu škerjanci, a jedva se se očutili nad dolino, zaprli so kljunčke krilca zavesljala so hitreje po zraku, — na tukajšnjimi lesi so le zamigljali.

V dolini in po obeh brdih bilo je toliko ljudij, kakor bi bile blodne duše oživele in se spremenile v ljudi. Pomladno solnce svetilo jim je s polno močjo v obraze, na katerih se je danes zrcalila odločnost, ki se ne zna umakniti. Včasih prihitelo je nekaj mož, okolu prišlecev zbrala se jih je takoj

kopa, vsi so govorili z zamolklim glasom. Le mračni pogledi in nagubana čela pričali so, da vesele novice ne morejo v dolino najti poti.

Sredi doline stala je gruča Podlesceev z odkritimi glavami. Na travniku oprt ob star parobec, okrog katerega so klili zvončki, sedel je starec z obvezano glavo, in nad njim sklanjal se je mlad mož v črni obleki, tiho mu nekaj šepetajoč. Trpelo je nekaj dobrih minut, predno se je mož v črni obleki dvignil. Sivec podal mu je roko, stisnil jo močno, odprl oči in rekel:

„Bog vam poplačaj, čestiti gospod, vsak korak!“

Potem pristopili so nekateri možje bliže, spogledali se in zmajali z glavami.

„No, kako je Skūra?“

„Dobro, tovariši. Le, da bi še učakal, da bode tudi vam dobro! Ako bi tu umrl, če že umrem, pokopajte me pod temi drevesi, na tukajšnji samoti. Ugajalo mi je tu od nekdaj že zaradi blodilk! Tako, tovariši! Kje pa ste vender? Podajmo si še roke!“

Možje podajali so mu drug za drugim desnico. Duhovnik ozrl se je stoprav zdaj po dolini, prej ni imel časa za to. Prihiteli so po njega še pred

dnevom. Prosi ga baje poslednje tolažbe ranjen seljak, o nikomer drugem neče slišati. Prinesli so ga v dolino na smrečji z razsekano glavo in ni jim dal miru, dokler se niso podali na Okrouhline: češ, da ne bi mogel preje umreti. Kdo bi tudi trdil glavi Jiříškega krovca mogel in znal tako govoriti, kakor kaplan z Okrouhline?

V očesu mladega duhovnika se je včasih nekaj zasvetilo, pribledelo obličje se je zarudelo, kakor mu bi prihajala v glavo misel, ki mu je klila že davno v prsih, a je zdaj vzrastla in dozorela hitro, ne da bi mislil...

Na južni strani razlegel se je na jedenkrat hrušč, zmešani glasovi, glasni kriki, nekaj mož je bliskoma prihitelo z brda v dolino.

„Od treh strani gredo! Hočejo nas napasti K orožju!“

Srbčani, Milinščani, Pozdenci gori! Leti borci k petim hrastom! Našinci k meni! Pokažemo jim, po čem so naše kose in cepci!“

Tako klical je metljar Rozhoda, z rjasto sablo na vse strani, kakor bi bil rojen za vojvodo. Po dolini se je vse vznemirilo.

„Jiričani semkaj le! Mi se ne ganemo!“

Kvčt, ki se je bil pred nekolikimi hipi vrnil s

ni več pričakovati olajšave, kajti le 4 glavarstva izrekla so se še za daljšo znižanje, 7 glavarstev pa ne. Odsek tedaj nasvetuje, da se naroči dežel-nemu odboru poslati prošnja do vlade, da bi hotela vse dosedaj dovoljene polajšave raztegniti tudi na one, ki plačujejo 20 gld. davka.

Poslanec Svetec misli, naj se ne prosi samo za davke v tej zadevi, nego tudi za takse in pristojbine, ki se še bolj izterjavajo ko davki. Predlog vsprejme se z dostavkom Svetčevim.

Poslanec Stegnar stavi v imenu odseka še predlog, naj se vlada naprosi, da prepotrebne okrajne blagajnice še prihodnje leto ostanejo, kar zbor odobri.

Poslanec Šuklje poroča za posebni odsek za hipotечно banko o predlogu poslanca Hribarja o tej zadevi. On pravi, da imajo hipotечne banke vsekako svojo prednost, ker amortizujejo posojilo, kar največji denarni zavod v deželi kranjski hranilnica doslej ne stori. Ker odsek ni imel drugega materiala za ustanovo hipotечne banke, nego govor poslanca Hribarja, ni se mogel spuščati v daljšo razpravo. ker je bil v večini tega mnenja, da hipotечne banke današnjim razmeram več ne ustrezajo. Ker pa ne gre Hribarjevega predloga odkloniti kar „a limine“, naroči se deželnemu odboru, da vso to zadevo preiskuje in poroča v prihodnjem deželnem zboru.

Poslanec dr. Schaffer razgovarja na dolgo in široko, da neso zdaj več potrebne hipotечne banke. Potem poje velik panegirik na kranjsko hranilnico in hoče dokazati po paragrafih, da je kranjska hranilnica popolnoma „Privatverein“.

Ugovarja poslanec Hribar, katerega govor priobčimo po stenografičnem zapisniku.

Baron [Žvegelj] tudi obširno razgovarja to vprašanje in kaže na hipotечne banke v Avstrijski Šleziji in v Istri. Avstrijsko-šlezjska hipotечna banka ustanovila se je l. 1869, in to je bogata dežela, in ima vendar še le v 20 letih 182.683 gld. rezervnega zaklada, kar gotovo ne govori za ustanovitev takega zaklada. Istra ustanovila je hipotечno banko 1887 in ima le 15.000 gld. rezervnega zaklada. Zato on odobri poročilo odseka.

Potem govori poslanec Hribar, katerega govor priobčimo po stenografičnem zapisniku.

Poročevalec Šuklje misli, da so nade poslanca Hribarja pretirane, kajti drugačen je položaj na Češkem in Moravskem, drugačen zopet na Kranjskem. Če pravi poslanec Hribar, da pride doba za sedanjem deželnim zborom, da se bode le ustanovila hipotечna banka za Kranjsko, on neče temu ugovarjati in želi, da razmere postanejo take, da bo mogoče. Ko se je ustanavljala za Nižjo Avstrijsko hipotечna banka, bili so vsi kmečki poslanci proti njej, kajti naglašali so, da bode korist od nje imelo le Dunajsko mesto in veliko posestvo, dežela pa prevzame preveliko odgovornost. Pri nas pa še teh odnošajev ni, jedino v Ljubljanskem stolnem mestu možno bi bilo dajati večja posojila, še velikemu posestvu ne. Zato priporoča odsekov predlog, ki se tudi vsprejme.

Poslanec Višnikar poroča za verifikacijski odsek o izvolitvi poslanca Hribarja za mesto Ljubljano, in nasvetuje, da se volitev potrdi.

četo upornikov, obstal je najedenkrat pred duhovnikom in ni hotel verjeti svojem očem.

„Vi, častiti gospod, tu mej nami?“

„Oče, nisem vas že mogla pričakati,“ odgovorila je mesto duhovnika devotka, ki je doslej stala ne daleč pod velikansko smreko vedno imajoč oči uprte k tolpi, v katere sredi je Skřara dokončaval, zdaj stisnila se je k očetu.

Mlademu duhovniku razširila se je rdečica do belega čela.

„Skrijte se! Ujeli vas bodo tu, — bežite!“

„Jaz, Květ — bežati?“

„Odpeljali vas bodo, častiti gospod! — In potem ne vidimo vas več!“

Sam Bog ve, od kje so prišle te besede Světluški na jezik. Duhovnik je zdrhtel, kakor ko so mu prinesli pisanje, da leži v rojstni hiši otec na smrtni postelji.

„Očitajo mi, da sem tega upora jaz kriv! Naj imajo torej v nečem prav! Jaz ostanem mej vami!“

„Da ostanete?“ ušlo je Světluški, in glas njen se je tresel kakor prvi cveti zvončkov, ko jih veter oveje. Duhovnik uprl je v njo oko, kakor bi jej hotel reči: „Mene varuješ in sama hitiš v pogubo? Ze radi tebe ostanem tu!“ (Dalje prih.)

Poslanec Klun pravi, da je stavil dotični predlog, da se volitev izroči verifikacijskemu odseku v pregled, le iz namena, da se izve, godile so se, li res nerednosti in nepravilnosti, o katerih se je slišalo. Vladnega zastopnika vpraša, če se je res izdalo kacijh 40 glasovnic brez uradnega pečata katere so bile neveljavne.

Dr. Schaffer jako obširno govori proti potrdbi volitve poslanca Hribarja. Vse od konca do kraja, pravi, je bilo nepravilno, naznanilo volitve, razdeljenje glasovnic, zapisnik glasov, oddajanje glasov in štetje glasov. Ako se ta volitev verifikuje, ustvari se jako nevaren prejudic, kajti to bi bilo priznanje neveljavnega sklepa volilne komisije, da se sme voliti tudi brez legitimacij in da bi se izpustila najjasnejša in najvažnejša določila volilnega reda, zato bode on proti verifikaciji glasoval.

Vladni zastopnik okraj. glavar Schaschel, ki je bil komisar pri volitvi poslanca Hribarja odgovarja Klunu, da je glasovnice razdeljeval volilcem mag. uradnik, na katere je volilna komisija utisnila uradni pečat. Ker je pa pri veliki množini volilcev zmanjkalo glasovnic, je bil magistratni uradnik v zadregi in izdal jih je nekaj brez uradnega pečata. Glasovnice vzele so se od volilcev, ki neso imeli izkaznic, le, če je njih identiteto priznala volilna komisija. Dr. Schafferju odgovarja vladni zastopnik, da se je zaradi kratkega časa naznanil rok ožje volitve po krajinski navadi. On kot vladni komisar ni imel časa 500 in več volilcem deliti glasovnic, kajti on je imel nadzorovati pravilno postopanje pri volilnem aktu. Legimitacijske karte pa v smislu postave nemale drugega pomena, kakor, da se konstatuje indentiteta volilca in to se je v vsakem posebnem slučaju vestno izvršilo po volilni komisiji. Po svoji najboljši vesti in prepričanju lahko izjavlja, da se je volitev za Ljubljansko mesto vršila popolnoma pravilno.

Poročevalec Višnikar naglašja, da je glavna reč pri volitvi ta, da imajo isti, ki volijo tudi pravico za to, na formalitete se ni treba toliko ozirati. On stoji o tem vprašanju na strogo pravnem stališču in bi ne mogel iz političnega ozira za to glasovati, da se volitev potrdi ali zavrne. Res določuje § 31 volilnega reda za Kranjsko, da se mora dan volitve plakirati, a to ne velja za ožjo volitev, ki se ima navadno vršiti takoj. Izkaznico je treba volilcu le pokazati, ne oddati in volilna komisija ima določiti tudi, ako je z glasovnico prišli, tudi pravi. Mogoče, da se pozneje jedenkrat določi, da bode moral prinesiti vsaki volilec tudi svojo fotografijo seboj, doslej pa postavno ima volilna komisija le konstatovati indentiteto volilca in to je nji bilo po nje sestavi in pri množini volilcev obeh strank prav lahko mogoče. Res, da so se nekateri nedostatk pri volitvi godili, a ne v toliki meri, da bi bil izid volitve drugačen. Zatorej priporoča, da se ista potrdi.

Predlog se vsprejme in glasujejo zanj vsi „narodni poslanci, nemški poslanci baron Wurzbach, grof Leo Auersperg in baron Lichtenberg. S tem je dnevni red rešen. O govoru deželnega glavarja dr. Poklukarja in drugih govorov koncem zasedanja smo v listu od ponedeljka 25. novembra že obširno poročali, tedaj jih ne bomo ponavljali.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 6. decembra.

V prvej seji **državnega zbora** je predložila vlada načrt zakona, s katerim se določa, da bode totranska državna polovica z dne 1. januarja 1890 deset let po 4.650.000 gld. donašala za vzdrževanje cesarskega dvora.

Budget, ki ga je predložil finančni minister Dunajevski **državnemu zboru**, nikakor ni posebno razveselil poslancev. Proračun res kaže nekaj sto tisoč preostanka, toda finančni minister je precej optimistično sodil o dohodkih tabaka in žganijskega davka. Vsaj ogerski finančni minister pri sestavljenju budgeta v tem oziru ni sodil tako optimistično. Tudi preostanek ni nikakor primeren raznim kaj znatnim povišanjem davkov. Avstrijski narodi torej posebno veseli ne bodo novega proračuna, ker se je zboljšanje financ doseglo le s povišanjem državnih bremen. Na ponizanje davkov, katerih tako mnogi želé, pa sedaj niti misliti ni.

Češki poslanci bodo pri prvej priložnosti skušali poizvedeti, kako sodi vlada glede premembe češkega deželnozbornskega volilnega reda. Če je verjeti oficijoznim listom, stoji vlada na stališču, da se brez Nemecev v zboru volilni red premeniti ne more, ker morajo biti navzoče 3 četrtine poslancev.

Graški „Volksblatt“ je prinesel članek z naslovom: „**In der letzten Stunde**“. V tem članku pravi, da poslancem državnozbornske desnice gre za mnogo. Država, domovina — vse je v nevarnosti, če desnica ne bode složna, krepka in vztrajna. Pred vsem je treba složnosti. Želje, katerim se posamične frakcije odreči ne morejo in se več ne dajo odlašati, so zmerne. Program za posledujo uro se lahko hitro sestavi. Treba je pa vlado siliti, da se gledé tega programa javno izjavi. Sedaj je stvar tako daleč, da bi poraz pri šolskem vprašanju konservativcem prej koristil, nego škodoval, kajti volitve so pred duri. Parlamentarna zmaga bila bi vsekako najboljša, dosedanje omahovanje je najslabše. Poslanci ne smejo nikdar pozabiti, da bodo kmalu volitve. Bati se ni le liberalcev, temveč poleg Mladočehov utegnejo še drugi privrženci trše vrste poskusiti srečo in zasejati osoben razpor, ki bi stvari le škodoval. Treba gledati, da se škandal v lastnem taboru, kolikor se dá, omeji.

Vnanje države.

Ministerstvo **srbsko** se bode v kratkem nekoliko premenilo. Temu je pa uzrok sedanja ustava srbska, ne pa to, da bi ministerstvo ne uživalo zupanja naroda. Sedaj se gre za sestavo državnega sveta za to legislativno dobo. Državni svetnik more postati le oni, kdor je dovršil vseučiliščne študije in je deset let bil v državni službi. Le od osob, ki so že bile v državnem совету, se ne zahteva take kvalifikacije. Radikalna stranka ima le malo mož, ki bi bili dovršili vseučilišče in deset bili v državni službi. Le mej ministri je več mož, ki imajo tako kvalifikacijo, ker so bili profesorji. Sedaj bodo poklicani v državni svet in drugi možje postanejo ministri.

Princ Ferdinand je bil na Dunaji baje obljubil, da tudi **Bolgarija** uvede Manlicherjeve puške repetirke. Vojaška komisija, katerej je bil predsednik polkovnik Nikolajev, se je pa izjavila proti tem puškam in sedaj je princ v zadregi, ker obljube svoje spolniti ne more.

V zbornici **rumunski** je pričakovati še hudih debat. Opozicija bode posebno pri adresni debati napela vse moči svoje. Da opozicija ne misli prizanašati vladi, je že s tem pokazala, da ni hotela prevzeti ponujanih mest zborničnih podpredsednikov. Huda debata bode tudi pri predlogu, da se parlamentarnemu odseku, kateremu se je izročila v pretrsovanje predloga, da se začne kazensko postopanje proti bivšim liberalnim ministrom. Vladna stranka bode najbrž predlagala, da se vsa zadeva popusti.

Na **Španskem** bode v kratkem prišlo še do ministerske krize ali pa še do hušjih zmešnjav. Ministerstvo se ne bode moglo obdržati, ker liberalci neso jedini. Novo ministerstvo bode pa tudi težko sestaviti. Teh težav se pa utegnejo poslužiti republikani, da bodo naposled napravili preobrat. Več generalov in častnikov je baje za republiko.

Domače stvari.

— (Cesar) vsprejel je včeraj deželnega glavarja kranjskega, dr. Poklukarja in dr. Radeya, namestnika deželnega glavarja štajarskega.

— (Zoper ponemčevanje slov. šol) pritožili sta se tudi občini Sv. Krištof in Marija Gradec v laškem okraju, ter je vsled tega ministerstvo za uk razveljavilo vsled ukaza od 17. junija 1889 št. 6717 ponemčevalno naredbo deželnega šolskega sveta štajarskega ter zaukazalo, da bo za naprej na šolah v Gornji Rečici, v Dolu, pri St. Jederti, v Hrastniku, pri St. Petru in pri St. Nikolaji slovenščina izključljivo poučni jezik; nemščina se bo pa samo poučevala, kot neobvezni poučni predmet, ako stariši ne izrečejo, da se njihovi otroci ne bodo učili nemški.

— (Josip Ščasni †.) V Požunu umrl je dne 1. t. m. odlični slovaški rodoljub in mecen, umirovljeni župnik in dekan Josip Ščasni, v 77. letu dobe svoje. On bil je utemeljitelj „Maticе Slovaške“ in slovaške katoliške gimnazije, katera oba zavoda so Madjari pokopali, denarje pa pobrali, da jim sedaj služijo za pomajdarenje ubogih Slovakov. Ščasni bil je tudi utemeljitelj društva sv. Vojteha, podpiral je vsako narodno podjetje z besedo in dejanjem in podaril tudi 10 000 gold. za prevod sv. pisma. Slava njegovemu spominu!

— (Slovenski klub na Dunaji) ima svoj drugi letošnji večer v soboto 7. t. m. v Knau-sovi restavraciji I. Kohlmarkt 4. — Čital bode gosp. Gregorčič svoj spis „Kulturni obrasci“. — Začetek ob osmi uri zvečer.

— (Imenovanje.) Gosp. Toma Einspieler, sodniški pristav v Kranji, imenovan je svetniškim tajnikom pri okrožnem sodišču v Novem mestu.

— („Brusa“) izšla je včeraj 23. številka z raznovrstno vsebino in lepimi podobami. V tej številki nahaja se tudi vabilo na naročbo na „Brusa“ II. tečaj.

— (Goriška jadikovanja. Jadikoval naroden goriški postopač. V Gorici 1889. Tiskal Paternolli Založil pisatelj.) Tako se nazivlje drobna knjižica obsežajoča 16 četvero-kitičnih pesmij, v katerih pesnik izraža svoja prežalostna čustva na domovine nesreči ter toži, da je zemlja naša lizunov polna, da je „vox populi, vox Dei“ beseda prazna, ker „ego sum“ pač vsemu nadvladuje kot „homo magnus“ nam zapoveduje — in se vsemu klanja. „Jadikovanja“ rišejo nam dalje v krepkih besedah položaj in razpor na Goriškem in se v ostrih stibih obračajo proti Mahniču in njegovemu „Rimskemu Katoliku“. Naposled izreka se nada, da bode pal „egoizem z vsim kavsanjem“, da se iz ognja dvigne naša stranka prava in „da skoraj ljubi mir nam spet zavlada!“

— (Peticija poštinih uradnikov.) Nižji poštini in brzojavni uradniki odločili so se za nov skupen korak za zboljšanje njih gmotnega stanja. Obrnili so se v tej zadevi s peticijami do trgovskega ministra in državnega zbora. V peticijah prosijo, da naj bi se odpravilo neprimerna mej plačami služabništva in uradnikov poslednjih treh razredov pri pošti s tem odpravila, da se uradnikom, da 120 gld. doklade ali se pa jim za 100 gld. poviša plača. Petletnice naj bi se pa uradnikom desetega in najstarejšega razreda določile na 100 gld. Nadalje naj bi se jim za napravo uniforme prvo leto dovolilo 100 gld., potem pa slednje leto 50 gld., ali naj bi se pa temu primerni znesek odkazal blagajnicam za uniformiranje, ki se nameravajo ustanoviti. Osnovala naj bi se mesta poštinih nadoficijalov, ter mesta poslednjih treh razredov se v vseh ravnateljstvih okrajih v tri jednake dele razdelila. Povišalo naj bi se plačilo za ponočno službo od 50 kr. na 1 gld. Konečno prosijo, da bi že s 35 letom se jim priznala pravica do popolne pokojnine. Ministru je peticija izročila osebno deputacija poštinih in brzojavnih uradnikov. V imenu deputacije je govoril oficijal Prokopowicz. Minister je deputaciji odgovoril, da je že slišal, da se namerava taka peticija. Priznaval je, da so želje uradnikov opravljene in obetale, da se bode vlada na nje ozirala, tembolj, ker je poština in brzojavna služba težavna in jo uradniki kaj vestno opravljajo. Seveda se pri tem treba poštovati ne le občnega državnega finančnega stanja, temveč tudi dohodke pošt in brzojavov. Dovolitev doklade misli minister, da bode morda zadela na težave. Koncem avdiencije je gospod Prokopowicz izročil adresno s 2500 podpisov.

— (Sokolov Miklavžev večer) obnesel se je izvrstno. Veselica ta priljubila se je našemu občinstvu tako močno, da bi skoro trebalo večjega prostora, nego je čitalnična dvorana. Vsi prostori bili so včeraj zasedeni, najbolj pa je bil zastopan mladi svet, nežna mladina. Gosp. reditelja V. Fink in M. Benčan skrbela sta za obširen in raznovrsten vspeh. Poleg jako marljive vojaške godbe, nastopali so pevci. Čuli smo zборе in četverošpeve in kvartet za štiri pozavne. — Najsijajnejša točka za mali svet bil je seveda Miklavž s sijajnim spremstvom iz Olimpa; dr. Faust, Meffsto, Lucifer in razni rožljajoči in rjoveči parkeljni. Miklavž vršil je svoj posel s primerno grandezzo in bogato odarjal otroke. Parkeljni so pa tudi mnogo pripomogli k zabavi in neumorno lovili in pod ključ spravljali uporne ljudi. Predstavljala se je mej drugim komična slika „Zapirajte okna“, katero je za ta večer nalašč uprizoril vodja dram. društva g. Ignacij Boršttnik. Gosp. Boršttnik, kakor tudi njegova soproga gospa Boršttnik-Zvonarjeva in g. Verovšek so prav dobro-igrali, bilo je tudi dosti rokoploska, vendar ne moremo zamlčati, da ta „slika“ za Miklavžev večer ni umestna. Sicer se je pa občinstvo izvrstno zabavalo in se danes hvaležno spominja „Sokola“, ki je priredil ta večer.

— (Klub slovenskih biciklistov) priredi v soboto 14. decembra v veliki dvorani narodne čitalnice prvi „družbinski zabavni večer“, kateri obeta biti v vsakem oziru zelo zanimiv in zabaven. Muzikalni del vspeh izvajajo orkester slav. vojaške godbe, pevski del pa izvrstni kvartet čitalničnega pevskega zbora. Žive podobe, kuplete in humoreske iz biciklistkega življenja oskrbuje klub slovenskih biciklistov. Vabila z natančnejim vspehom o svojem času. Reditelja sta g. Ivan Ogorelec in g. Milan Leustek. Pristop k temu večeru bode samo povabljenim dovoljen.

— (Tehniško društvo za Kranjsko) izdalo je za 8. in 9. društveno leto svoje letno poročilo v podobi jako lične knjižice. V njej opisuje

se društveno delovanje, predavanja, izlet v Idrijo. in na Savo na Gorenjskem. Računski sklep kaže 497 gld. 38 kr. dohodkov in po pokritih troških še saldo v znesku 497 gld. 38 kr. Članov šteje društvo 39, knjižnica pa 272 zvezkov. Jako jedernat in poučen je sestavek! „Canalisierungssysteme und deren Anwendung für Laibach“. Društveni načelnik g. Vladimir Hrasky je o tem vprašanji na društvenem shodu predaval in sedaj svoje jako zanimivo predavanje v tej knjižici objavil. Naposled je opisana stalna umetno-obrtna izložba v deželni muzeji „Rudolfinum“ in vsi proizvodi, katere so razstavili gg. Alb. Ahčin, Fran. Doberlet, Avgust Dreise, M. Gerber, J. Mathian, Alb. Samasa, Feliks Toman, G. Tönnies. Dodane so tudi krasno izdelane slike vseh razstavljenih predmetov. Sploh je vsa knjiga tako dobro in srečno sestavljena, da jo bode vsakdo z veseljem prelistoval. Kar se tiče vnanje oblike, mora se priznavati, da se je izredno posrečila, in da se „Narodna Tiskarna“ sme ž njo ponasati.

— (Naseljevanje Nemcev v Bosni) zelo napreduje. Prva naselbina „Ober- und Unter-Windhorst“ blizu Banjeluke nastala je l. 1879. l. Naseljenci so iz Hannovera in Braunschweiga, vseh vkupe 800 z nemško šolo. Cena zemlje bila je takrat 40 gold. za oralo, sedaj je poskočila na 200 gld. Na ravnini pri Maglaji je druga nemška naselbina „Rudolfsthal“, broječa 130 rodbin, h katerim vedno novi naseljenci dohajajo. Tudi samostan nemških nun je ondu. Pri Doberlinu na Uni nastala je že pred 10 leti nemška naselbina, pri Belini pa 1886. l. „Franz Josefthal“, kamor so se naseli Pančevski Nemci. Napravili so si nemško šolo, katero pohaja 200 otrok. „Magdeburger Ztg.“ pravi, da so te naselbine samo jedro kolonizacije, ker vedno dohajajo tjakaj imoviti ljudje, ki kupujejo zemljišča in je potem razdele mej došle Nemce. Oblastva so jim na roko. [Kot plod nemške kulture zmatrata se „Männer-Gesangsverein“ in „Frauenverein“.

— (Slep ar.) Včeraj zvečer proti 5. uri prišel je mlad človek k državnemu pravdniku g. Paiku prosjačič. Rekel je, da je v največji bedi in pokazal svoje dijaško spričevalo. Gosp. Paik pogleda spričevalo in takoj zapazi, da je letnica popravljena, torej spričevalo ponarejeno. Neznane človeka dal je zaradi tega takoj zapreti.

— (Izpred porotnega sodišča.) Pri drugi obravnavi dne 3. t. m. bil je zatožen pravi Ljubljanski postopač Julij Hopla zaradi hudodelstva rop. Dne 17. novembra bil je v gostilni „Pri Sokolu“, kjer se, kakor nekdanj v Šiški, točijo dalmatinska vina. Ondu se je dlje časa razgovarjal s ključavničarjem Janezom Mikličem. Sprva bil je pogovor prijateljsk, pozneje pa, ko je vino razgorelo živce, začel se je prepir, ki se je nadaljeval na ulici. Spoprijela sta se na Karlovski cesti Hopla in Miklič in v boji odtrgal je zatoženec Mikliču uro in kos verižice in ta plen tudi odnesel. Porotniki potrdili so le vprašanje glede tatvine in Julij Hopla bil je obsojen na petnajst mesecev teške ječe, poostrene s postom vsak mesec. — Pri tretji obravnavi bil je zatožen Viktor Scheicher hudodelstva goljufije. Zatoženec 50 let star, se je že mnogo kotal po svetu, videl dobre, še več pa slabih dnij. Naposled vrgli so ga valovi življenja v znano trgovino g. Detterja, ki prodaja šivalne in kmetijske stroje. Scheicher bil je izvrsten agent, kar Detter sam priznava in je tudi v danem mu spričevalu potrdil. Ko so nekoč iz Detterjeve prodajalnice spravljali pralni stroj h gosp. Šlagelnu na Poljane, je tudi Scheicher pomagal, se preuzdignil in dobil kilo. Opominjan na to nezgodo, dal mu je Detter dve menici za 450 gld. in za 415 gld., obe s podpisom Detterjevim. Scheicher skušal je spraviti menici v denar, najprej pri štajerski eskomptni banki, a ko ondu ni šlo, pri Kamili Baumgarnerji v Gradci, ki je za dobre obresti menici tudi prevzel. Ko se menica za 450 gld. prezentovala gosp. Detterju, napravil je takoj kazensko ovadbo proti Scheicherju, češ, da je Scheicher menici izneveril, da sta bili obe le pripravljene, da se pri finančnem ravnateljstvu zamenjata za nove blankete. Policija začela je Scheicherja zasledovati in Detter sam peljal se je v Celje, kjer so Scheicherja tudi prijeli in peljali v Ljubljano na Žabjak. Scheicher ugovarja zatožbi, češ, da je Detter popolnoma zmešan človek, ki ne ve, kaj dela in da ga je zaradi tega dr. Keesbacher že zdravil. Zaradi tega Detter več ne ve, ali pa vedeti neče, da mu obe menice poklonil za

telesno hibo, ki jo je dobil v njegovi službi. Dr. Keesbacher zaslišan kot prič, priznava, da je Detterja res zdravil, ker mu je silila kri v glavo. A bolezen je le začasna in Detter vendar le pameten mož. Prečitala so se neka pisma Scheicherjeva, katera so jako ostro pisano proti Detterju samemu in njegovi obitelji in trgovini s šivalnimi stroji. Scheicher zahteva, da se zaslišijo še zdravniki dr. Mader, dr. Thurnwald in dr. Prossinagg glede duševnega stanja Detterjevega, a sodišče tej zahtevi ne ugoditi. V končnem zagovoru slika dr. Tavčar odločno in prepričljivo, kako je bilo ravnanje Detterjevo proti zatožencu in pravi, da je bilo popolnoma verjetno, da mu je Detter menici dal. Da je hotel goljufati, ne bil bi se Scheicher na menici podpisal kot akceptant, dobil bi bil lahko kakega drugega neznanega človeka. Detterjev izgovor, da je menice le hotel zamenjati za nove blankete, je ničev, ker praksa uči, da finančno ravnateljstvo ne zamenjava že podpisanih menic, ampak le take, ki so pokvarjene, a še brez podpisa. Zatorej nema zatoženec nobene krivde. Dobil je menice le za odškodovanje za telesno hibo, dobljeno v Detterjevi službi. Porotniki (načelnik g. Kušar) so vprašanje glede goljufije s 7 proti 5 glasovi zanikali, Scheicher bil je oproščen in iz zaporu izpuščen. — Pri prvi obravnavi dne 4. t. m. bil je obsojen Josip Burger zaradi posilstva na petnajst mesecev teške ječe. — Pri drugi obravnavi dne 4. t. m. bil je obsojen 18 letni kmetijski fant Janez Podlipnik zaradi hudodelstva uboja na štiri leta teške ječe.

— (Posojilnica v Mariboru) ima v ponedeljek, dne 9. t. m. popoldne ob 5. uri v čitalnični dvorani svoj izredni občni zbor. Na dnevnem redu je razprava ob ustanovi pokojnega gospoda Frana Rapoca.

— (Nove cesarske žrebce pingavske pasme) dobijo nastopni gospodarji 1. decem. t. l. v privatno oskrbo: Franc Narobe v Trzinu žrebca „Leopolda“, Anton Torkar v Bohinjski Bistrici žrebca „Lilijana“, Jera Wester v Zagorici žrebca „Liborja“, Ivan Malinšek v Tacnu žrebca „Baptista“, Ivan Kosirnik na Dobrovi žrebca „Lanaha“ in Josip Zupau v Spodnjih Gorjah žrebca „Lukeža“. Za dolžnost smatramo izjaviti, da sta žrebca Lilijan in Libor tako glede svoje nad vse grde vnanjosti, da se dotični podružnici z vso odločnostjo izrekata za njiju odstranjenje. Ako bomo dobivali na Gorenjsko take plemenske žrebce, bode naša konjereja kmalu ob dobro ime.

„Kmetovalec“.

— (V graščini na Poborji) pri Mariboru (Haus am Pacher) pojavila se je v živinskih hlevih plućna bolezen. Oblastvo ukrenilo je potrebne navedbe.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Beligrad 5. decembra. „Narodni Dnevnik“ piše, da se izgredi nekaterih srbskih listov proti Avstro-Ogerski ne strinjajo s srbskim narodnim mnenjem, da delajo vladi težave in so brez praktične koristi.

Beligrad 5. decembra. Po poročilih iz Sofije Stambulov nevarno zbolel.

Cetinje 5. decembra. Črnogorska vlada je za potrebno spoznala, da se še 2000 stradalnih oseb, katerih država ne more zadostno podpirati, preseli v Srbijo. Začela so se o tem že pogajanja s srbsko vlado.

Peterburg 5. decembra. Veliki knez Vladimir, vrhovni poveljnik garde in vojaškega okraja Peterburškega povrnil se bode iz inozemstva še pred 8. decembrom, ko bode slavnost vitezev Jurijevega reda. Njegova soproga velika kneginja Marija Pavlovna ostane vso zimo v Cannes-u, da se popolnoma ozdravi.

Rim 5. decembra. V zbornici naznanil predsednik interpelacijo Imbrianijevo, zakaj je bil italijanski državljani Ullmann iz Trsta iztiran. Crispi izjavil, da na to vprašanje nikdar odgovoril ne bode. Imbriani čudi se temu Crispijevemu odgovoru, ki za parlamenta predprave ni baš dostojen in umakne svoje vprašanje.

Lizbona 5. decembra. Don Pedro stopil bode pri pomorskem arzenalu na kopno. Kralj in ministri vsprejeli ga bodo z vsemi vladarjem dostojnimi častmi.

Tenerifa 5. decembra. Bivši braziljski ministerski predsednik Ouro Prete dospel v

St. Vincent in imel včeraj pogovor z bivšim brazilskim cesarjem.

Razne vesti.

* (Velik most.) Angleška družba izročila je francoskemu ministru javnih del prošnjo zastran zidanja mostu čez kanal la Manche.

* (Velik požar) V osemnadstropnej hiši v Mineapolisu je nastal ogenj. V tej hiši tiskajo se štirje listi. Predno so prinesli rešilne lestvice, je več stavcev poskakalo iz 7. nadstropja in se ubilo na tlaku. Jeden časnikarski poročevalec, ki se ni upal doli skočiti, se je ustrelil. Poginilo je nad 20 oseb, med njimi jeden profesor.

Mnogoletna opazovanja. Proti slabosti želodca in pomanjkanju sile do jedi, sploh pri vseh želodčnih boleznih se pristni Moll-ovi „Seidlitz-praški“ zelo odlikujejo od drugih sredstev, s svojimi prebavilnimi pospešujočim in želodec okrepujočim učinkom. Cena škatelji 1 gld. Po poštenu povzeli razpoložljivi vsak dan A. Moll, lekarnar in c. k. dvorni zaležnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevajo vedno izrecno Moll-ove preparate z nje varstveno znamko in podpisom. 3 (55-16)

„LJUBLJANSKI ZVON“
za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji:

3. decembra.

Pri **Stonu**: Lustig, Reich, Beck z Dunaja. — Tomazič, Vallenciš iz Trnovca. — Lončarič iz Sece. Burger iz Kočevja. — Fisch iz Baresa. — Steuer iz Brna. — Bartuska iz Trsta. — Gessner iz Stuttgarta.

Pri **Malič**: Grünwald, Fischer, Praiss, Mihovsky z Dunaja. — Ramsaner iz Joehla. — Scholz iz Hamburga. — Kwieton iz Gorice. — Maisel iz Kostanjevice. — Turi iz Trsta. — Merk iz Kranja. — Pohlidat iz Litmerice. — Wohlfahrt iz Lipskega. — Rechbach iz Gorice.

Pri **Bavarskem dvoru**: Habberger iz Borovnice. Pri **Južnem kolodvoru**: Zucker, Schwamenfeld, Knopf, Ulanov iz Galicije. — Schwarz z Dunaja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
5. dec.	7. zjutraj	746.8 mm.	-4.0° C	sl. zah.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	746.2 mm.	0.4° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	746.6 mm.	-2.2° C	sl. svz.	obl.	

Srednja temperatura -1.9°, za 2-9° pod normalom.

Dunajska borza

dné 6. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 85.70	gld. 85.90
Srebrna renta	86.15	86.25
Zlata renta	108.—	108.—
5% marcna renta	100.50	100.55
Akcije narodne banke	921.—	922.—
Kreditne akcije	315.25	316.25
London	118.35	118.25
Napol.	9.41 1/2	9.40 1/2
C. kr. cekini	5.64	5.62
Nemške marke	58.05	58.—
4% državne srečke iz l. 1864	250 gld.	132 gld. 50 rr.
Državne srečke iz l. 1864	100	173
Ogerska zlata renta 4%	101	10
Ogerska papirna renta 5%	97	75
5% štajerske zemljišč. obliq.	100 gld.	122
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	185
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	116	50
Kreditne srečke	100 gld.	185
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	145
Tramway-društ. velj 170 gld. a. v.	145	60

Hiša

s prav pripravno strojarsko delavnico in dvema malima vrtoma, tik kantonske ceste v Hribu (Vrhnika), umestna za gostilno in prodajalnico,

prodá se iz proste roke po primerni ceni.

O sv. Juriji l. 1890. doteče čas sedanje najemščine. — Več o tem poizvé se pri lastniku Karolu Kaučiču v Hribu na Vrhniki št. 14. (980-3)

Zadruga užitninskega davka v Il. Bistrici išče

dacarja

z letno plačo 432 gld.

(1004-1)

Zastopnik: Mat. Vallenčič.

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani prodajajo se

Jurčičevi zbrani spisi

po znižani ceni.

1. zvezek: Desei brat. Roman.
2. zvezek: I. Jurij Koziak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesensko noč meji slovenskimi polbarji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovenca ali črtice iz mojega življenja.
3. zvezek: I. Domeb. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrban Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Colida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlovška sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
4. zvezek: I. Tihotapee. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojine. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
5. zvezek: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemski vápet. Povest. — III. Sin kmetskega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest. I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telčja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojim se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni bankoveci. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja rotlitičnega agitatorja.
7. zvezek: I. Lepa Vida. Roman. — II. Ivan Erazem Tattenbah. Izviren historičen roman iz sedemnajstega veka slovenske zgodovine.
8. zvezek: I. Cvet in sad. Izviren roman. — II. Bela ruta, bel denar. Povest.

Zvezek po 60 kr., eleg. vezan po 1 gld. Pri vnanjih naročilih velja poštšina za posamični nevezani zvezek 5 kr., za vezani 10 kr.

Dijaki dobivajo Jurčičeve „Zbrane spise“ po 50 kr. izvod, ako si naroče skupno najmanj deset izvodov.

Prodajajo se v (37-36)

„NARODNI TISKARNI“
v Ljubljani.

Gospodske ulice 12.

Gospodske ulice 12.

Lastne zaloge

v tuzemstvu:

Dunaj, Budimpešta, Praga, Levov, Gradec, Trst.

R. DITMAR NA DUNAJI.

Največja tovarna za svetilnice v Evropi. (Ustanovljena 1840.)

Lastne zaloge

v inozemstvu:

Berolin, Monakovo, Milan, Rim, Lyon, Varšava, Bombay.

DITMAR-JEVE SVETILNICE

R. DITMAR-JEVA

Dun. bliskovna svetilnica 30"
svetilna sila 105 sveč.

Fonometrično izmerila gospoda Dr. L. Weber, kralj. profesor na vseučilišču v Bratislavi. Dr. R. Benedikt, docent na tehniki na Dunaji. R. Ditmar-jeva Dunajska bliskovna svetilnica se spodaj užiga, regulira in ugasuje.

Solnčni svetilec 15" in 18"

Dunajska bliskovna svetilnica 30". davno preverjena sistema za mizne, viseče in stenske svetilnice.

R. DITMAR-JEV

Brilantni meteorni svetilec
s kroglastim plamenom.

Velikosti: 15", 20", 25", 30", 35", 45"
Svetilna sila: 31 50 70 87 138 157 sveč

za mizne in viseče svetilnice, lestence, stenske svetilnice, zaprte svetilnice itd.

Vse steklene stvari,

ki so potrebne za petrolejske svetilnice, — v največjeji mizna svetilnica z brilantnim meteornim svetilcem izberi.

Se posebno opozarja.

Posrečilo se mi je še bolj dovršiti svoje lani izumljene meteorske svetilce (s kroglastim plamenom), ki so dosegli velikanski uspeh v tuzemstvu in povsod v inozemstvu, njihovo svetilno silo še povečati, ravnanje z njimi pa napraviti enostavnejše, da se (15", 20" in 30") lahko prižgejo, ko se proč vzame svetilničen venec, ne da bi se moral proč vzeti še cilindar, tulpa ali pa strešica. (Glej podobo.)

Ilustracije in ceniki pošljejo

se takoj zastonj in franko.

(678-15)

Ditmar-jeve svetilnice ima skoro vsaka

boljša trgovina s svetilnicami na prodaj.

